

340

37

പതിമൂന്നാം കേരള നിയമസഭ
(THIRTEENTH KERALA LEGISLATIVE ASSEMBLY)

വിഷയനിർണ്ണയ സമിതി IV
(SUBJECT COMMITTEE IV)

വ്യവസായവും ധാതുക്കളും
(INDUSTRY AND MINERALS)

**'ഇങ്ക്സ്' ജനസേവനകേന്ദ്രങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനം, അക്ഷയ പദ്ധതി
എന്നിവ സംബന്ധിച്ച റിപ്പോർട്ട്**

2015 ജൂലൈ 7-ാം തീയതി സമർപ്പിച്ചത്
(Presented on 7th July, 2015)

കേരള നിയമസഭാ സെക്രട്ടേറിയറ്റ്
തിരുവനന്തപുരം
2015

SECRETARIAT OF THE KERALA LEGISLATURE
THIRUVANANTHAPURAM
2015

പതിമൂന്നാം കേരള നിയമസഭ
(THIRTEENTH KERALA LEGISLATIVE ASSEMBLY)

വിഷയനിർണ്ണയ സമിതി IV
(SUBJECT COMMITTEE IV)

വ്യവസായവും ധാതുക്കളും
(INDUSTRY AND MINERALS)

'ഫ്രണ്ട്സ്' ജനസേവനകേന്ദ്രങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനം, അക്ഷയ പദ്ധതി,
എന്നിവ സംബന്ധിച്ച റിപ്പോർട്ട്

2015 ജൂലൈ 7-ാം തീയതി സമർപ്പിച്ചത്
(Presented on 7th July, 2015)

ഉള്ളടക്കം

	<i>Page</i>
സമിതിയുടെ ഘടന	.. v
അവതാരിക	.. vii
റിപ്പോർട്ട്	.. 1
അനുബന്ധം	.. 11

വിഷയനിർണ്ണയ സമിതി IV

വ്യവസായവും ധാതുക്കളും
(2013-2016)

ഘടന

ചെയർമാൻ :

ശ്രീ. പി. കെ. കുഞ്ഞാലിക്കുട്ടി,
വ്യവസായവും വിവരസാങ്കേതികവും വകുപ്പുമന്ത്രി.

എക്സ്-ഓഫീഷ്യോ അംഗങ്ങൾ :

ശ്രീ. അട്ടർ പ്രകാശ്,
റവന്യൂവും കയറും വകുപ്പുമന്ത്രി

ശ്രീ. സി. എൻ. ബാലകൃഷ്ണൻ,
സഹകരണവും ഖാദി ഗ്രാമവ്യവസായവും വകുപ്പുമന്ത്രി.

അംഗങ്ങൾ :

- ശ്രീ. എ. പി. അബ്ദുള്ളക്കുട്ടി
- „ അബ്ദുറഹിമാൻ രണ്ടത്താണി
- „ എ. എ. അസീസ്
- „ ഹൈബി ഇൗഡൻ
- „ എളമരം കുര്യൻ
- „ സി. കൃഷ്ണൻ
- „ സാജു പോൾ
- „ വി. ശശി.

നിയമസഭാ സെക്രട്ടേറിയറ്റ് :

- ശ്രീ. പി. ഡി. ശാരംഗധരൻ, സെക്രട്ടറി
- ശ്രീ. എസ്. തുളസീധരൻ, അഡീഷണൽ സെക്രട്ടറി
- ശ്രീമതി എം. ആർ. മഹേഷ്വരി, ഡെപ്യൂട്ടി സെക്രട്ടറി
- ശ്രീ. ആർ. മോഹനദാസ്, അണ്ടർ സെക്രട്ടറി.

അവതാരിക

'ഹ്രണ്ട്സ്' ജനസേവനകേന്ദ്രങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനം, അക്ഷയ പദ്ധതി എന്നിവ സംബന്ധിച്ച വിഷയനിർണ്ണയ സമിതി IV (വ്യവസായവും ധാതുക്കളും)-ന്റെ റിപ്പോർട്ട് സമിതി അദ്ധ്യക്ഷനായ ഞാൻ സമർപ്പിക്കുന്നു.

കേരള നിയമസഭയുടെ നടപടിക്രമവും കാര്യനിർവ്വഹണവും സംബന്ധിച്ച ചട്ടങ്ങളിലെ ചട്ടം 235 (i)(iii) പ്രകാരം വ്യവസായവും ധാതുക്കളും സംബന്ധിച്ച വിഷയനിർണ്ണയ സമിതി IV 'ഹ്രണ്ട്സ്' ജനസേവനകേന്ദ്രങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനം, അക്ഷയ പദ്ധതി എന്നിവ സംബന്ധിച്ച് പഠനം നടത്തുന്നതിന് തീരുമാനിച്ചു. അതുപ്രകാരം സമിതി 24-9-2014-ന് യോഗം ചേർന്ന് മേൽ വിഷയങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് വകുപ്പിന്മുന്നിലും ലഭിച്ച വിവരങ്ങളെ ആധാരമാക്കി വകുപ്പുതല ഉദ്യോഗസ്ഥരുമായി വിശദമായ ചർച്ച നടത്തി. പ്രസ്തുത ചർച്ചയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സമിതി നൽകിയ നിർദ്ദേശങ്ങളും ശുപാർശകളും അടങ്ങുന്നതാണ് ഈ റിപ്പോർട്ട്.

2015 ജൂൺ 30-ാം തീയതി ചേർന്ന സമിതി യോഗം ഈ റിപ്പോർട്ട് പരിഗണിക്കുകയും അംഗീകരിക്കുകയും ചെയ്തു.

തിരുവനന്തപുരം,
2015 ജൂൺ 30.

പി. കെ. കുഞ്ഞാലിക്കുട്ടി,
ചെയർമാൻ,
വിഷയനിർണ്ണയ സമിതി IV.

റിപ്പോർട്ട്

സാക്ഷരതയുടെ കാര്യത്തിൽ ഇന്ത്യയിലെ ഇതര സംസ്ഥാനങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ച് ഏറെ മുൻപന്തിയിലെത്തിയ കേരളം വിവരസാങ്കേതികവിദ്യ രംഗത്തെ മുന്നേറ്റത്തെയും അതിന്റെ സാധ്യതകളെയും പ്രയോജനപ്പെടുത്തേണ്ടത് ഏറ്റവും അനിവാര്യമാണെന്നു കണ്ടുകൊണ്ട്, വിവരസാങ്കേതികവിദ്യയുടെ പ്രയോജനം സാധാരണ ജനങ്ങൾക്കിടയിലേക്ക് ലഭ്യമാക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ നിരവധി പദ്ധതികൾക്ക് രൂപം നൽകുകയുണ്ടായി. ഇതിൽ ഏറ്റവുമധികം ജനപിന്തുണയും സ്വീകാര്യതയും ലഭിച്ച പദ്ധതിയാണ് കേരള സംസ്ഥാന ഐ.ടി. മിഷന്റെ കീഴിൽ കേരള സർക്കാർ ആരംഭിച്ച 'ഗ്രണ്ട്സ്' ജനസേവനകേന്ദ്രം എന്ന ഏകജാലക സംവിധാനം. വിവരസാങ്കേതിക രംഗത്തെ കരിച്ചുപാട്ടത്തിനൊപ്പം രണ്ടായിരമാണ്ടിന്റെ പ്രാരംഭത്തിൽ തന്നെ കേരളത്തിലെ ജനങ്ങൾ കമ്പ്യൂട്ടർ പഠനരംഗത്ത് സജീവമാകുകയും അതിന്റെ ഉപയോഗം പരമാവധി പ്രയോജനപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തെങ്കിലും ഗ്രാമീണ ജനങ്ങൾ ഈ രംഗത്തെ സാധ്യതകളെക്കുറിച്ച് തികച്ചും അജ്ഞരായിരുന്നു. സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക മുന്നേറ്റം കൈവരിക്കുന്നതിന് നഗരങ്ങൾക്കും ഗ്രാമങ്ങൾക്കും ഇടയിൽ ഉടലെടുത്ത ഈ അന്തരം ഇല്ലാതാക്കേണ്ടത് അത്യന്താപേക്ഷിതമായിരുന്നു. ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ കേരള സർക്കാർ ആരംഭിച്ച പദ്ധതിയാണ് "അക്ഷയ".

വിവരസാങ്കേതികവിദ്യ വകുപ്പിന്റെ കീഴിൽ സംസ്ഥാനത്ത് പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നതും ഇൻഡ്യയിലെ മറ്റു സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് മാതൃകയായി പൊതുജനസേവന രംഗത്ത് മുന്നിൽ നിൽക്കുന്നതുമായ 'ഗ്രണ്ട്സ്' ജനസേവനകേന്ദ്രങ്ങളെയും, അക്ഷയ പദ്ധതിയെയും സംബന്ധിച്ച് പഠനം നടത്താൻ തീരുമാനിച്ചതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, വ്യവസായവും ധാതുക്കളും സംബന്ധിച്ച വിഷയനിർണ്ണയ സമിതി IV-ന്റെ 2014 സെപ്റ്റംബർ 24-ലെ യോഗത്തിൽ സമിതി ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പ് ഉദ്യോഗസ്ഥരുമായി വിശദമായ ചർച്ച നടത്തുകയുണ്ടായി. ചർച്ചയിൽ സമിതി കണ്ടെത്തിയ കാര്യങ്ങളും അവയിന്മേൽ സമിതിയുടെ അഭിപ്രായങ്ങളും ശിപാർശകളും അടങ്ങുന്നതാണ് ഈ റിപ്പോർട്ട്.

'ഗ്രണ്ട്സ്' പദ്ധതി

വിവിധ സർക്കാർ വകുപ്പുകളിലേക്കും പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങളിലേക്കും അടയ്ക്കേണ്ട ബില്ലുകളും നികുതികളും തികച്ചും സൗജന്യമായി ഒരു കേന്ദ്രത്തിൽ തന്നെ അടയ്ക്കാൻ സൗകര്യമൊരുക്കുക വഴി സമയനഷ്ടവും ധനനഷ്ടവും ഒഴിവാക്കാം എന്നതാണ് പദ്ധതിയുടെ ഏറ്റവും വലിയ സവിശേഷത. തിരുവനന്തപുരത്ത് പാളയത്തെ സാഫ്റ്റ്വെയർ

കോംപ്യൂട്ടിൽ 2000-ൽ പ്രവർത്തിച്ച തുടങ്ങിയ FRIENDS (Fast Reliable Instant Efficient Network for Disbursement of Services) പദ്ധതിക്ക് ലഭിച്ച വൻ ജനപിന്തുണ കണക്കിലെടുത്ത് 2001-ൽ മറ്റൊരു ജില്ലാ കേന്ദ്രങ്ങളിലും 'ഫ്രണ്ട്സ്' ജനസേവനകേന്ദ്രങ്ങൾ ആരംഭിച്ചു. ഞായറാഴ്ചകൾ ഉൾപ്പെടെ എല്ലാ ദിവസവും രാവിലെ 9 മണി മുതൽ വൈകിട്ട് 7 മണി വരെ പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്ന ഈ കമ്പ്യൂട്ടർവൽകൃത കേന്ദ്രങ്ങൾ ജനങ്ങൾക്ക് ഏറെ പ്രയോജനകരമാണ് എന്ന് സമിതി മനസ്സിലാക്കുന്നു.

ആദ്യഘട്ടത്തിൽ വൈദ്യുതി ബോർഡ്, ജല അതോറിറ്റി, കേരള യൂണിവേഴ്സിറ്റി, സിവിൽ സപ്ലൈസ്, മോട്ടോർ വാഹന വകുപ്പ്, റവന്യൂ വകുപ്പ് എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നികുതികൾ, ഫീസുകൾ എന്നിവ സ്വീകരിച്ചിരുന്ന കേന്ദ്രത്തിൽ പിന്നീട് ടെലിഫോൺ ബിൽ അടയ്ക്കാനും, കെ.എസ്.ആർ.ടി.സി. ദീർഘദൂര സർവ്വീസുകളിൽ സീറ്റ് ബുക്ക് ചെയ്യാനുമുള്ള സൗകര്യങ്ങളും ഏർപ്പെടുത്തിയതായും ഇപ്പോൾ കോർപ്പറേഷൻ, ഇലക്ട്രിക്കൽ ഇൻസ്പെക്ടറേറ്റ്, പോലീസ്, കൾച്ചറൽ വെൽഫെയർ ബോർഡ് എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സേവനങ്ങളും പ്രസ്തുത ജനസേവനകേന്ദ്രങ്ങൾ മുഖേന ലഭ്യമാകുന്നതായും സമിതിയിൽ വ്യക്തമാക്കപ്പെട്ടു. വിവരസാങ്കേതികവിദ്യയുടെ സഹായത്തോടെ ഇത്രയേറെ സേവനങ്ങൾ ഒരു കടക്കിഴിരിനിന്നും തന്നെ ജനങ്ങൾക്ക് ലഭിക്കുന്നതിലൂടെ സേവനമേഖല കാര്യക്ഷമമാക്കാനും കാലവിളംബം ഒഴിവാക്കാനും 'ഫ്രണ്ട്സ്' പദ്ധതികൊണ്ട് സാധിച്ചതായി സമിതി വിലയിരുത്തുന്നു.

ആരംഭവർഷത്തിൽ ഒരു ലക്ഷം ഇടപാടുകൾ 'ഫ്രണ്ട്സ്' വഴി നടന്നപ്പോൾ 2008-2009 ആയപ്പോഴേക്കും അത് 27 ലക്ഷമായി വർദ്ധിച്ചു. എന്നാൽ തുടർന്നുള്ള വർഷങ്ങളിൽ അത് ഏകദേശം 20 ലക്ഷത്തിലേക്ക് താണതായി സമിതി കണ്ടെത്തി. വൈദ്യുതി ചാർജ്ജ്, വെള്ളക്കരം, ടെലിഫോൺ ബിൽ (ബി.എസ്.എൻ.എൽ. മാത്രം) മുതലായവ ബന്ധപ്പെട്ട വെബ്സൈറ്റുകൾ വഴിയും കിയോസ്കുകൾ വഴിയും അക്ഷയ കേന്ദ്രങ്ങൾ വഴിയുമെല്ലാം അടയ്ക്കുന്നതിന് നിലവിൽ, സൗകര്യങ്ങൾ ഉള്ളതിനാലാണ് 'ഫ്രണ്ട്സ്' കേന്ദ്രങ്ങൾ മുഖേനയുള്ള ഇടപാടുകൾ കുറയാൻ കാരണമെന്ന് സമിതി മനസ്സിലാക്കുന്നു.

സേവനം മാത്രം ലക്ഷ്യമിട്ടുകൊണ്ട് പ്രവർത്തിക്കുന്ന 'ഫ്രണ്ട്സ്' വഴി ബില്ലുകൾ അടയ്ക്കുന്നതിന് 'സർവ്വീസ് ചാർജ്ജ്' ഒന്നും തന്നെ ഈടാക്കാറില്ലെന്നും 300 മുതൽ 700 രൂപ വരെയുള്ള ബില്ലുകൾ 'ഫ്രണ്ട്സ്'ൽ സ്വീകരിക്കുമ്പോൾ, സർക്കാരിന് ശരാശരി 60 മുതൽ 70 രൂപ വരെ ചെലവാകുന്നതായും മുൻവർഷം 20.69 ലക്ഷം ഇടപാടുകൾ നടന്നപ്പോൾ ഒരു ബില്ലിന് ശരാശരി 50 രൂപ ചെലവ് വന്നതായും സമിതി കണ്ടെത്തി.

രാവിലെ 9 മണി മുതൽ ഉച്ചയ്ക്ക് 2 മണി വരെയും ഉച്ചയ്ക്ക് 2 മണി മുതൽ വൈകുന്നേരം 7 മണി വരെയും 5 മണിക്കൂർ വീതമുള്ള രണ്ട് ഷിഫ്റ്റുകളിലായി ദിവസേന ആകെ 10 മണിക്കൂർ പ്രവർത്തിക്കുന്ന 'ഫ്രണ്ട്സി'ൽ ഇപ്പോൾ ജീവനക്കാരുടെ എണ്ണം മുൻപത്തേക്കാൾ കുറവാണ് സമിതി കണ്ടെത്തി. മോട്ടോർ വാഹന വകുപ്പ്, റവന്യൂ വകുപ്പ്, യൂണിവേഴ്സിറ്റി എന്നിവിടങ്ങളിൽനിന്നും അന്യത്ര സേവന വ്യവസ്ഥയിലാണ് 'ഫ്രണ്ട്സ്' കേന്ദ്രങ്ങളിൽ ഉദ്യോഗസ്ഥരെ നിയോഗിച്ചിരുന്നതെന്നും നിലവിൽ യൂണിവേഴ്സിറ്റിയും മറ്റും ജീവനക്കാർക്ക് അന്യത്ര സേവനത്തിന് എൻ.ഒ.സി. നൽകാത്തതിനാലാണ് 'ഫ്രണ്ട്സി'ലെ ജീവനക്കാരുടെ എണ്ണത്തിൽ മുൻകാലങ്ങളിൽ നിന്നും കുറവ് വന്നിട്ടുള്ളതെന്നും സമിതി മനസ്സിലാക്കി. ഓരോ ബിൽ ശേഖരണത്തിന്മേലും വരുന്ന സർക്കാർ ചെലവ് താരതമ്യേന കുറയാൻ ഇത് ഒരു കാരണമായതായി സമിതി വിലയിരുത്തുന്നു. 'ഫ്രണ്ട്സ്' ജനസേവനകേന്ദ്രങ്ങളുടെ ആരംഭം മുതലുള്ള ഇടപാടുകളുടെ എണ്ണം, വരുമാനം, ബിൽ ഇനത്തിൽവരുന്ന ചെലവ് (2011-12 മുതൽ) എന്നിവ സംബന്ധിച്ച വിശദാംശങ്ങൾ അനുബന്ധം ആയി ചേർത്തിട്ടുണ്ട്.

'ഫ്രണ്ട്സ്'-ന്റെ പ്രവർത്തനത്തിനുവേണ്ടി ബഡ്ജറ്റിൽ ടോക്കൺ ഗ്രാന്റായി ഒരു ലക്ഷം രൂപ മാത്രമാണ് ഈ വർഷമുള്ളതെന്നും മുൻവർഷത്തെ മിച്ച തുക ഉപയോഗിച്ചാണ് നിലവിൽ പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നതെന്നും മുൻകാലങ്ങളിൽ വൈദ്യുതിയും വെള്ളവും സൗജന്യമായിരുന്നത് നിർത്തലാക്കിയതിനാൽ അവയുടെ ചാർജ്ജ് ഇപ്പോൾ അടയ്ക്കേണ്ടി വരുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ 'ഫ്രണ്ട്സി'ന് സാമ്പത്തിക സഹായം അനിവാര്യമാണെന്നും സമിതിക്ക് ബോധ്യപ്പെട്ടു.

ബി.എസ്.എൻ.എൽ.-ന്റെ ഫോൺ ബില്ലുകൾ മാത്രം സ്വീകരിക്കുന്ന 'ഫ്രണ്ട്സ്' കേന്ദ്രങ്ങളിൽ മറ്റ് സ്വകാര്യ കമ്പനികളുടെ ഫോൺ ബില്ലുകൾ അടയ്ക്കാൻ സൗകര്യമില്ല എന്നതും, ജീവനക്കാരുടെ നിയമനം ഡെപ്യൂട്ടേഷൻ വ്യവസ്ഥയിൽ ആയതിനാൽ കേന്ദ്രങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനം ഉദ്ദേശിക്കുന്ന തലത്തിലേക്ക് എത്തുന്നില്ല എന്നതും പോരായ്മകളായി പരാമർശിക്കപ്പെട്ടു. പൂർണ്ണതോതിൽ സൗജന്യ സേവനം നടത്തുന്ന 'ഫ്രണ്ട്സി'നെ റവന്യൂ വരുമാനമില്ലാതെ മെച്ചപ്പെടുത്താൻ സാധിക്കുകയില്ലെന്നും റവന്യൂ വരുമാനത്തിനായി പ്രൈവറ്റ് ബില്ലുകൾ ഒരു സർവ്വീസ് ചാർജ്ജ് ഈടാക്കിക്കൊണ്ട് സ്വീകരിക്കുന്നത് സർക്കാർ സ്ഥാപനത്തിന് അഭികാമ്യമാകുമോ എന്ന വിഷയം ഉള്ളതിനാൽ, പ്രൈവറ്റ് സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ബില്ലുകൾ സ്വീകരിക്കുന്നത് പ്രായോഗികമല്ലെന്നും സമിതി അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.

ഒറ്റപ്പെട്ട പരാതികളൊഴികെ വ്യാപകമായ ക്രമക്കേടുകൾ ഒന്നും തന്നെ 'ഹ്രണ്ട്സി'ന്റെ പ്രവർത്തനത്തിൽ ഇല്ലെന്ന് യോഗം വിലയിരുത്തി. ജില്ലാ കളക്ടർമാരുടെ നിരീക്ഷണത്തിൽ പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്ന 'ഹ്രണ്ട്സ്' കേന്ദ്രങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനം ഏകീകരിച്ച് തലസ്ഥാനത്ത് നിന്ന് നിരീക്ഷിക്കുന്നതിന് പ്രായോഗിക ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ നേരിടുന്നതായി സമിതി വിലയിരുത്തി. ജനങ്ങൾക്ക് മെച്ചപ്പെട്ട സേവനം നൽകി വന്നിരുന്ന 'ഹ്രണ്ട്സ്' ജനസേവനകേന്ദ്രങ്ങൾക്ക് ആശാവഹമായ ഒരു പ്രവർത്തനം കാഴ്ചവെയ്ക്കാൻ അടുത്ത കാലത്ത് കഴിയാതെ വരുന്നതായി സമിതി നിരീക്ഷിക്കുകയും അതിനുള്ള കാരണങ്ങൾ തിരിച്ചറിയുന്നവയാണെന്ന് വിലയിരുത്തുകയും ചെയ്തു:

(എ) 'ഹ്രണ്ട്സ്' വഴി നൽകിവന്നിരുന്ന സേവനങ്ങൾ ഇ-ഡിസ്ട്രിക്ട്, എസ്.എസ്.ഡി.ജി., സർവ്വീസ് പ്ലസ് തുടങ്ങിയ സംവിധാനങ്ങൾ വഴി ഓൺലൈൻ ആയും അക്ഷയ കേന്ദ്രങ്ങൾ വഴിയും ജനങ്ങൾക്ക് ലഭിക്കുന്നു.

(ബി) കെ.എസ്.ഇ.ബി., വാട്ടർ അതോറിറ്റി, ബി.എസ്.എൻ.എൽ. തുടങ്ങിയ സ്ഥാപനങ്ങൾ സ്വന്തമായി ഓൺലൈൻ പേയ്മെന്റ് സംവിധാനം ആരംഭിച്ചതിനാൽ 'ഹ്രണ്ട്സ്' വഴി നൽകുന്ന ബില്ലുകളുടെ എണ്ണം വർഷംതോറും കുറഞ്ഞുവരുന്നു.

(സി) 'ഹ്രണ്ട്സ്' ജനസേവന കേന്ദ്രങ്ങൾക്ക് ഹാർഡ് വെയർ മെയിന്റനൻസ്, സിസ്റ്റം അഡ്മിനിസ്ട്രേഷൻ, സപ്ലൈ ഓഫ് കൺസ്യൂമബിൾസ് തുടങ്ങിയ സാങ്കേതിക സഹായങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്ന 'സി-ഡിറ്റി'ന് ഒരു വർഷം 50 ലക്ഷത്തിൽപരം രൂപ നൽകേണ്ടി വരികയും വർഷംതോറും പ്രസ്തുത ചെലവ് വർദ്ധിച്ചു വരികയും ചെയ്യുന്നു.

(ഡി) പൂർണ്ണമായി സൗജന്യ സേവനം നൽകി പ്രവർത്തിക്കുന്ന 'ഹ്രണ്ട്സ്'-ന്റെ വൈദ്യുതി, ടെലിഫോൺ ഉൾപ്പെടെയുള്ള ചെലവുകളെല്ലാം വഹിക്കുന്നത് ഐ.ടി. മിഷനാണ്. പ്രസ്തുത ചെലവുകൾ വർഷംതോറും വർദ്ധിച്ചു വരുന്നതിനാൽ സാമ്പത്തിക സഹായമില്ലാതെ 'ഹ്രണ്ട്സി'ന്റെ പ്രവർത്തനം ബുദ്ധിമുട്ടിലാകുന്നു.

അക്ഷയ പദ്ധതി

സംസ്ഥാനത്ത് നാളിതുവരെ 70 ശതമാനത്തിലധികം ജനങ്ങൾക്ക് സേവനം ലഭ്യമാക്കിക്കഴിഞ്ഞ അക്ഷയ പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്ന അക്ഷയ കേന്ദ്രങ്ങൾ ഇന്ന് സാധാരണക്കാരുടെ ദൈനംദിന ജീവിതത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗമായി മാറിയിട്ടുണ്ട്.

കിയോസ് ബാങ്കിംഗ്, ആധാർ എൻറോൾമെന്റ്, ഇ-ഡിബിറ്റിംഗ്, ഇ-ഗ്രാന്റ്സ്, ഇ-ഫയലിംഗ് (വാറ്റ് റിട്ടേൺസ് ഫയലിംഗ്), റേഷൻ കാർഡിന് വേണ്ടിയുള്ള ഓൺലൈൻ അപേക്ഷകൾ, ആർ.എസ്.ബി.വൈ. രജിസ്ട്രേഷൻ, മോട്ടോർ വാഹന വകുപ്പിന്റെ സേവനങ്ങൾ, കെ.എസ്.ഇ.ബി., വാട്ടർ അതോറിറ്റി, ബി.എസ്.എൻ.എൽ., യൂണിവേഴ്സിറ്റി തുടങ്ങിയവയുടെ പണം അടയ്ക്കുന്നതിനുള്ള സംവിധാനം, വെൽഫെയർ ബോർഡുകളുടെ അംശദായം അടയ്ക്കൽ തുടങ്ങിയ സേവനങ്ങൾ ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പുകളുടെ സഹകരണത്തോടുകൂടിയും സ്കൂൾ/കോളേജ് പ്രവേശനത്തിനും എൻട്രൻസ് പരീക്ഷ, പാസ്സോർട്ട്, പാൻകാർഡ് തുടങ്ങിയവയ്ക്കുള്ള അപേക്ഷകൾ സമർപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള സൗകര്യം എന്നിവയെല്ലാം അക്ഷയ കേന്ദ്രങ്ങൾ വഴി ലഭ്യമാണ്.

കഴിഞ്ഞ നാല് വർഷങ്ങളിൽ അക്ഷയ പദ്ധതിക്ക് ബഡ്ജറ്റിൽ വകയിരുത്തിയ തുകയുടേയും പദ്ധതി ചെലവിന്റേയും വിശദാംശങ്ങൾ ചുവടെ ചേർത്തിരിക്കുന്നു:

വർഷം	ഹെഡ് ഓഫ് അക്കൗണ്ട്	സർക്കാരിൽ നിന്ന് ലഭിച്ച തുക (ലക്ഷത്തിൽ)	ചെലവ് (ലക്ഷത്തിൽ)
2011-12	3451-00-101-52	300.00	313.81
2012-13	3451-00-101-52	400.00	568.81
2013-14	3451-00-101-52	550.00	571.41
2014-15	3451-00-101-52	600.00	200.01

അക്ഷയ കേന്ദ്രങ്ങൾ ആരംഭിച്ചിട്ട് 2014 നവംബറിൽ 12 വർഷം പൂർത്തിയാകുമ്പോൾ 2250 അക്ഷയ കേന്ദ്രങ്ങൾ നല്ല രീതിയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നതായും അടുത്ത അഞ്ച് വർഷത്തിനുള്ളിൽ ഒരു പഞ്ചായത്തിൽ ഒരു അക്ഷയ കേന്ദ്രമെങ്കിലും സ്ഥാപിച്ചെടുക്കാൻ കേന്ദ്ര സർക്കാർ ലക്ഷ്യമിടുമ്പോൾ സംസ്ഥാനത്ത് ഇതിനകം തന്നെ ഒരു പഞ്ചായത്തിൽ മൂന്നും, മുനിസിപ്പാലിറ്റിയിൽ 6 മുതൽ 8 വരെയും, കോർപ്പറേഷനിൽ 10 മുതൽ 12 വരെയും

അക്ഷയ കേന്ദ്രങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നതിനാൽ പ്രസ്തുത പദ്ധതിയുടെ വിഷയത്തിൽ കേരളം രാജ്യത്തിന് തന്നെ മാതൃകയായിരിക്കുകയാണെന്നും സമിതി വിലയിരുത്തി. ഇ-ഡിസ്കിക്ട് പദ്ധതികളുള്ള ഏകദേശം 93 ലക്ഷം അപേക്ഷകൾ അക്ഷയ കേന്ദ്രങ്ങൾ മുഖേന സ്വീകരിച്ചതും 70 ലക്ഷത്തിലധികം സർട്ടിഫിക്കറ്റുകൾ നൽകാൻ കഴിഞ്ഞതും അക്ഷയ കേന്ദ്രങ്ങൾ മുഖേന മുൻവർഷം നടന്ന ആധാർ എൻറോൾമെന്റിൽ കേരളം നാലാം സ്ഥാനം കൈവരിച്ചതും മികച്ച നേട്ടമായി സമിതി വിലയിരുത്തി.

ലോകബാങ്കിന്റെ സഹായത്തോടു കൂടി ഭക്ഷ്യ ഉപഭോക്തൃകാര്യ വകുപ്പ് നടത്തിവരുന്ന end to end computerisation project-ന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ബയോമെട്രിക് കാർഡുകൾ നൽകുന്നതിനുള്ള കരാർ സി-ഡിറ്റിന് നൽകിയതിനെപ്പോലും ഡാറ്റാ എൻട്രി ജോലികൾ അക്ഷയത്വ് നൽകിയിട്ടുള്ള സാഹചര്യത്തിൽ റേഷൻ കാർഡിന്റെ ഡിജിറ്റൈസേഷനുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ചുമതലകൂടി അക്ഷയ കേന്ദ്രങ്ങളെ ഏല്പിക്കാവുന്നതാണെന്ന് സമിതി അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.

കിയോസ്ക് ബാങ്കിംഗ് എന്ന നൂതന സംവിധാനത്തിന് സംസ്ഥാനത്തെ 1500 അക്ഷയ കേന്ദ്രങ്ങളെ തിരഞ്ഞെടുത്തിട്ടുള്ളതായും 850 കേന്ദ്രങ്ങളിൽ ഇതിനകം കിയോസ്ക് ബാങ്കിംഗ് ആരംഭിച്ചതായും പ്രസ്തുത കേന്ദ്രങ്ങളിലൂടെ മുപ്പതിനായിരത്തോളം പുതിയ ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടുകൾ തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ടെന്നും സമിതി മനസ്സിലാക്കുന്നു. കിയോസ്ക് ബാങ്കിംഗ് സംവിധാനത്തിൽ അക്ഷയ കേന്ദ്രങ്ങളുടെ ഉദ്യമകർത്താക്കൾ തങ്ങളുടെ വാർഡിലെ പ്രധാനപ്പെട്ട ഏതെങ്കിലും ബാങ്കിന്റെ അനുമതിയോടെ, അവരുടെ സൈറ്റ് തങ്ങളുടെ കമ്പ്യൂട്ടർ സിസ്റ്റത്തിൽ ഇൻസ്റ്റാൾ ചെയ്ത്, വിരലടയാളം, ബയോമെട്രിക് സംവിധാനം, ആധാർ എന്നിവയുടെ സഹായത്താൽ സീറോ ബാലൻസ് ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടുകൾ തുറക്കാൻ ജനങ്ങൾക്ക് സൗകര്യം ഒരുക്കി പണം നിക്ഷേപിക്കാനും പിൻവലിക്കാനുമുള്ള സാഹചര്യം സാദ്ധ്യമാക്കുന്നു. പ്രധാനമന്ത്രിയുടെ പുതിയ 'ജൻ ധൻ യോജന' പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി, കിയോസ്ക് ബാങ്കിംഗിൽ റെക്കറിംഗ് ഡെപ്പോസിറ്റുകൾ, സമിരിനികേഷനുകൾ, കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ പുതിയ പെൻഷൻ പദ്ധതികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പണമിടപാടുകൾ എന്നിവയെല്ലാം ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിനും ഓരോ കുടുംബത്തിനും ചുരുങ്ങിയത് ഒരു ബാങ്ക് അക്കൗണ്ട് എന്ന ലക്ഷ്യവും കേരളം 100% കിയോസ്ക് ബാങ്കിംഗ് അക്കൗണ്ട് ഉള്ള സംസ്ഥാനം എന്ന ലക്ഷ്യവും പൂർത്തീകരിക്കുന്നതിനായി അക്ഷയ കേന്ദ്രങ്ങൾ വഴി നടത്തുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ പ്രശംസനീയമായി സമിതി വിലയിരുത്തി.

ന്യൂ ഇന്ത്യാ അഷുറൻസ് കമ്പനിയുമായുള്ള കരാർ പ്രകാരം 'third party insurance' തുകകളും അക്ഷയ കേന്ദ്രങ്ങളിൽ സ്വീകരിച്ചു വരുന്നത് സാധാരണ ജനങ്ങൾക്ക് പ്രയോജനപ്പെടുന്നതോടൊപ്പംതന്നെ അക്ഷയ സംരംഭകർക്ക് വരുമാനം നൽകുന്ന ഒരു മേഖല കൂടിയാണെന്നും സമിതി വിലയിരുത്തി.

പല ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളും ഇപ്പോഴും അക്ഷയ കേന്ദ്രങ്ങളുടെ സേവനം വേണ്ടവിധം പ്രയോജനപ്പെടുത്തി തുടങ്ങിയിട്ടില്ലെന്ന് സമിതി ചൂണ്ടിക്കാട്ടി. അക്ഷയ കേന്ദ്രങ്ങളുടെ സേവനം ഏറ്റവും കൂടുതൽ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി കാണുന്ന മലപ്പുറം ജില്ലയിൽ മാത്രം ഏകദേശം 90000 സർട്ടിഫിക്കറ്റുകൾ നൽകിയത് ഒരു നേട്ടമാണെന്നും ഐ.റ്റി. മിഷന്റെ വെബ്സൈറ്റിൽ ഓരോ മാസവും ഇ-ഡിസ്കിക്ട് റിപ്പോർട്ട് പ്രദർശിപ്പിച്ചുവരുന്നത് സുതാര്യത ഉറപ്പുവരുത്താൻ സഹായകമാണെന്നും സമിതി അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. ഡാറ്റാ എൻടി ജോലികളിൽ ഏകദേശം 20 ശതമാനത്തോളം അക്ഷയ കേന്ദ്രങ്ങൾ ഏറ്റെടുത്ത് ചെയ്തു വരുന്നതിനെയും 2014 മേയ് മാസം നടന്ന പൊതു തിരഞ്ഞെടുപ്പിനോടനുബന്ധിച്ച് കണ്ണൂർ ജില്ലയിലെ ഏകദേശം 150 പോളിംഗ് ബ്യൂത്തുകളിലേയും സംസ്ഥാനത്തെതന്നെ ഏകദേശം 300 ബ്യൂത്തുകളിലേയും തിരഞ്ഞെടുപ്പ് വിശേഷങ്ങളുടെ തൽസമയ സംപ്രേഷണം അക്ഷയ കേന്ദ്രങ്ങൾ ഏറ്റെടുത്ത് നടത്തിയതിനെയും സമിതി ശ്ലാഘിച്ചു.

അക്ഷയ കേന്ദ്രങ്ങളിലെ തിരക്കു കാരണം ജനങ്ങൾക്ക് യഥാസമയം സേവനം ലഭിക്കാത്തതിനാൽ അവർ സർക്കാർ ആഫീസുകളിലേക്കുതന്നെ പോകേണ്ടിവരുന്ന സാഹചര്യങ്ങൾ ഉള്ളതായും ചില വില്ലേജുകൾ ഹൈറേഞ്ചിലാണെന്നതും മറ്റും ഇ-ഡിസ്കിക്ട് പദ്ധതിയുടെ സുഗമമായ പ്രവർത്തനത്തിന് തടസ്സമാകുന്നതിനാലാണ് അക്ഷയ വഴിയുള്ള സേവനം യഥാസമയം ലഭിക്കാതെ വരുന്നതെന്നും സമിതി മനസ്സിലാക്കുന്നു.

ഇ-ഡിസ്കിക്ട് പദ്ധതിയിലൂടെ നൽകുന്ന സേവനങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി വിവിധ ആവശ്യങ്ങൾക്കായി അക്ഷയ കേന്ദ്രങ്ങളിൽ എത്തുന്ന സാധാരണക്കാരോട് ഇടപെടുന്ന രീതികൾ, ബിസിനസ് സംരംഭങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്താനുതകുന്ന സാധ്യതകൾ എന്നിവയെല്ലാം സംബന്ധിച്ച മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ അക്ഷയ കേന്ദ്രങ്ങളുടെ ഉദ്യമകർത്താക്കൾക്ക് നൽകുന്നതിന് പാഠശാല എന്ന പേരിൽ ഒരു പുതിയ പരിശീലന പരിപാടി സംഘടിപ്പിക്കാൻ തീരുമാനിച്ചിട്ടുള്ളതായും അക്ഷയ കേന്ദ്രങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നൂതന സംരംഭങ്ങളിലേക്ക് വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതിന്റെ

ഭാഗമായി കേന്ദ്ര ആരോഗ്യമന്ത്രാലയത്തിന്റെ അംഗീകാരത്തോടെ Food Establishment Licensing & Registration, ട്രാഫിക് സിഗ്നൽ ലംഘനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പിഴ അടയ്ക്കുന്നതിനുള്ള സംവിധാനം, വാട്ടർ അതോറിറ്റിയിലെ പുതിയ കണക്ഷനുകൾക്കുള്ള അപേക്ഷ സ്വീകരിക്കൽ തുടങ്ങിയ പുതിയ സംരംഭങ്ങൾ ഏറ്റെടുത്തിട്ടുള്ളതായും സമിതിയിൽ വ്യക്തമാക്കപ്പെട്ടു. പ്രവാസികേന്ദ്രമായി രജിസ്ട്രേഷൻ, കേന്ദ്ര ഗവൺമെന്റിൽനിന്നും ആനുകൂല്യങ്ങൾ എന്നിവകൂടി പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്ന കാര്യം പരിശോധിക്കണമെന്ന് സമിതി ആവശ്യപ്പെട്ടു.

അക്ഷയ പദ്ധതിയിൽ ഇ-ഡിസ്ട്രിക്ട് ഓൺലൈൻ പോർട്ടലുള്ളതായും വാട്ടർ അതോറിറ്റി, വൈദ്യുതി ബോർഡ്, ബി.എസ്.എൽ.എൽ. എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സേവനങ്ങൾ ഹ്രി പോർട്ടലിലാണ് ചെയ്യാവുന്നതെന്നും പൗരന്മാർക്കായി ഐ.റ്റി. മിഷൻ e.services.kerala.gov.in എന്നൊരു പ്രത്യേക പോർട്ടൽ ആരംഭിക്കുന്നതായും സമിതി മനസ്സിലാക്കി. പ്രസ്തുത പോർട്ടൽ വിദ്യാഭ്യാസനരായ പുതുതലമുറ വളരെ പ്രയോജനപ്പെടുത്തുമെന്നും അവർ സ്വന്തമായി ബാങ്ക് അക്കൗണ്ട് തുടങ്ങുകയും, ഇൻഷുർ ചെയ്യുകയും ചെയ്യുന്നതിലൂടെ വഹിയ മാറ്റങ്ങൾ കേരളത്തിന് ഉണ്ടാക്കാൻ സാധിക്കുമെന്നും സമിതി പ്രത്യേക പ്രകടിപ്പിച്ചു.

തിരുവനന്തപുരം, കൊല്ലം, മലപ്പുറം തുടങ്ങിയ ജില്ലകളിൽ അക്ഷയ കേന്ദ്രങ്ങൾ നല്ല രീതിയിൽ പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്നതെങ്കിലും ഇടുക്കി, കോഴിക്കോട് ജില്ലകളിലെ ചിലയിടങ്ങളിൽ പ്രവർത്തനം അത്ര തൃപ്തികരമല്ലെന്ന് സമിതി വിവരിച്ചു. ഒരു ഉദ്യമകർത്താവിന് ശരാശരി 9,000 രൂപ മുതൽ 10,000 രൂപ വരെ വരുമാനം ലഭിക്കുന്നതായും അക്ഷയ കേന്ദ്രങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനവും ആയതിൽ നിന്നുള്ള വരുമാനവും ഉദ്യമകർത്താക്കളുടെ മിക്കവിനെ കൂടി ആശ്രയിച്ചിരിക്കുമെന്നും സമിതി വിവരിച്ചു.

കേരളത്തിൽ മിക്കവാറും ഇപ്പോൾ കമ്പ്യൂട്ടർ ഉള്ള സാഹചര്യത്തിൽ കമ്പ്യൂട്ടർ സർവ്വീസിംഗും ട്രെയിനിംഗും അക്ഷയ കേന്ദ്രങ്ങൾ മുഖേന ചെയ്യാവുന്നതായും സർവ്വീസിംഗിന് 50 മുതൽ 100 രൂപ വരെ ചാർജ്ജും ബോസിക് ഐ.റ്റി. ട്രെയിനിംഗ് നൽകുന്നതിനും ഇന്റർനെറ്റ് ഉപയോഗിക്കാൻ പഠിപ്പിക്കുന്നതിനും മറ്റും 300 മുതൽ 400 രൂപ വരെ ഫീസും ഈടാക്കാറുണ്ടെന്നും, തിരുവനന്തപുരത്തും കൊല്ലത്തും കെൽട്രോണിനോട് ചേർന്ന് ഡി.സി.പി. സർട്ടിഫിക്കറ്റ് നൽകുന്ന കോഴ്സ് നടത്തിപ്പിനായി പത്ത് അക്ഷയ സംരംഭകരെ തിരഞ്ഞെടുത്തിട്ടുണ്ടെന്നും സമിതി മനസ്സിലാക്കി.

പദ്ധതിയുടെ പ്രവർത്തനത്തിന് അന്താരാഷ്ട്ര തലത്തിൽ അംഗീകാരം ലഭിച്ചത് പദ്ധതിയുടെ മികവിനെ കാണിക്കുന്നതായും ഇന്ത്യയിൽ മാത്രമല്ല, വികസിത, വികസ്വര രാജ്യങ്ങളിൽ തന്നെ വലിയ ഒരു പദ്ധതിയായി അക്ഷയയെ അംഗീകരിച്ചിട്ടുള്ളതായും സമിതി അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.

'ഫ്രണ്ട്സി'ന്റെ പ്രവർത്തനത്തെയും അക്ഷയ പദ്ധതിയെയും സംബന്ധിച്ചുള്ള പഠനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സമിതി താഴെപ്പറയുന്ന ശുപാർശകൾ നൽകുന്നു:

(1) ഫ്രണ്ട്സ് ജനസേവനകേന്ദ്രങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കിവരുന്ന സേവനങ്ങൾക്ക് ഇലുമായ സേവനങ്ങൾ നിലവിൽ മറ്റ് മാർഗ്ഗങ്ങളിൽ ജനങ്ങൾക്ക് സുലഭമാണെന്നതിനാലും 'ഫ്രണ്ട്സ്' കേന്ദ്രങ്ങൾ തുടർന്നു പോകുന്നതിന്റെ ചെലവ് വർദ്ധിച്ചു വന്നിരിക്കുന്നതിനാലും ഇവ ഘട്ടം ഘട്ടമായി നിർത്തലാക്കാവുന്നതാണെന്ന് സമിതി ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.

(2) കേന്ദ്ര ഗവൺമെന്റിൽ നിന്നുള്ള ആനുകൂല്യങ്ങൾ, പ്രവാസി ക്ഷേമനിധി രജിസ്ട്രേഷൻ എന്നിവകൂടി അക്ഷയ പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ കൊണ്ടുവരുന്നതിന് നടപടി സ്വീകരിക്കണമെന്ന് സമിതി ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.

(3) അക്ഷയ കേന്ദ്രങ്ങളുടെ നിലവാരം ഉയർത്തിക്കാട്ടുന്നതിനും അറിവിലുള്ള ജീവനക്കാരെ തിരിച്ചറിയുന്നതിനുമായി ജീവനക്കാർക്ക് യൂണിഫോം ഏർപ്പെടുത്തുന്ന കാര്യം പരിഗണിക്കണമെന്ന് സമിതി ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.

(4) ബയോമെട്രിക് കാർഡുകളുടെ ജോലികൾ അക്ഷയ കേന്ദ്രങ്ങൾ ഏറ്റെടുത്തതു പോലെ റേഷൻ കാർഡിന്റെ ഡിജിറ്റൈസേഷൻ ജോലികൾ അക്ഷയ കേന്ദ്രങ്ങളെ ഏൽപ്പിക്കണമെന്ന് സമിതി ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.

(5) കൂടുതൽ അക്ഷയ കേന്ദ്രങ്ങളിൽ കിയോസ്ക് ബാങ്കിംഗ് സംവിധാനം ആരംഭിക്കണമെന്നും കിയോസ്ക് ബാങ്കിംഗ് സംബന്ധിച്ച് പൊതുജനങ്ങളിൽ അവബോധം ഉണ്ടാക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ നടപടി സ്വീകരിക്കണമെന്നും സമിതി ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.

(6) അക്ഷയ കേന്ദ്രങ്ങളുടെ സേവനം ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിൽ വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതിനായി, കേന്ദ്രങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനം സംബന്ധിച്ച് ബോധവൽക്കരണ പരിപാടികൾ ഗ്രാമങ്ങളിൽ സംഘടിപ്പിക്കണമെന്ന് സമിതി ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.

(7) ജനങ്ങൾക്ക് എളുപ്പത്തിൽ എത്തിച്ചേരാൻ പറ്റുന്ന സ്ഥലങ്ങളിലേക്ക് അക്ഷയ കേന്ദ്രങ്ങൾ മാറ്റി സ്ഥാപിക്കാൻ നടപടി സ്വീകരിക്കണമെന്ന് സമിതി ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.

(8) ഇ-ഡിസ്കിക്ട് പദ്ധതി വഴി അക്ഷയ കേന്ദ്രങ്ങളിലൂടെ ലഭിക്കുന്ന സേവനങ്ങൾ കാലതാമസം കൂടാതെ സാധാരണക്കാർക്ക് പ്രാപ്തമാക്കുന്നതിനും അക്ഷയ കേന്ദ്രങ്ങളിലെ തിരക്ക് ഒഴിവാക്കുന്ന തരത്തിൽ അവയുടെ പ്രവർത്തന സംവിധാനം ശ്രദ്ധിക്കുന്നതിനും വേണ്ട നടപടി കൈക്കൊള്ളണമെന്ന് സമിതി ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.

(9) അക്ഷയ കേന്ദ്രങ്ങൾ മുഖേന നടത്തിവരുന്ന കമ്പ്യൂട്ടർ സർവ്വീസിംഗ്, കമ്പ്യൂട്ടർ ട്രെയിനിംഗ് തുടങ്ങിയ പ്രവർത്തനങ്ങൾ വിപുലീകരിക്കാൻ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കണമെന്ന് സമിതി ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.

തിരുവനന്തപുരം,
2015 ജൂൺ 30.

പി. കെ. കുഞ്ഞാലിക്കുട്ടി,
ചെയർമാൻ,
വിഷയനിർണ്ണയ സമിതി IV.

അനുബന്ധം

'എബ്സ്' ജനസേവനകേന്ദ്രങ്ങളുടെ തുടക്കം മുതലുള്ള ആകെ കളക്ഷൻ-ട്രാൻസാക്ഷൻ കണക്ക് ചുവടെ ചേർക്കുന്നു

'എബ്സ്' ജനസേവനകേന്ദ്രം—ആകെ കളക്ഷൻ-ട്രാൻസാക്ഷൻ വർഷം 2000-2014

വർഷം	ബിൽ	രൂപ (ലക്ഷത്തിൽ)
2000-01	123709	533.04
2001-02	1026919	5729.87
2002-03	2023811	10834.74
2003-04	2668340	15947.11
2004-05	3019516	17135.75
2005-06	3866019	22088.78
2006-07	4028287	21855.32
2007-08	3435546	22165.17
2008-09	2719395	22607.92
2009-10	3329715	22911.47
2010-11	2329395	20260.83
2011-12	2024735	21236.51
2012-13	2135158	20135.84
2013-14	2069126	19959.45

'ഫ്രണ്ട്സ്' വഴി ഒരു ബിൽ എടുക്കുന്നതിനു ഗവൺമെന്റിനു ചെലവാകുന്ന തുകയുടെ കണക്ക്

AVERAGE GOVERNMENT EXPENDITURE FOR COLLECTION OF A BILL IN FRIENDS CENTRES—2011-12

Hardware requirement	.. ₹	7,77,400
C-DIT AMC	.. ₹	60,71,255
Imprest money (Average of 1 lakh for one centre)*14*12	.. ₹	1,68,00,000
Salary for 1 DB and 1 Sys Admin	.. ₹	15,87,079
Total (A)	.. ₹	2,52,35,734
Total number of employees in 14 FRIENDS Centres	..	215
Average Salary of one employee in their dept.	.. ₹	40,000
Total Salary of 215 employees for 1 year (215*40000*12)(B)	.. ₹	10,32,00,000
Number of Transactions per year	..	2024735
Total (A+B)	.. ₹	12,84,35,734
Average amount spent for bill collection (128435734/2024735)	.. ₹	63.43

AVERAGE GOVERNMENT EXPENDITURE FOR COLLECTION OF A BILL IN FRIENDS CENTRES—2012-13

C-DIT-AMC	.. ₹	50,00,000
Imprest money (Average of 1 lakh for one centre)*14*12	.. ₹	1,68,00,000
Office Expenses	.. ₹	20,00,000
Total (A)	.. ₹	2,38,00,000

Total number of employees in 14 FRIENDS Centres	..	199
Average Salary of one employee in their dept.	..	₹ 40,000
Total Salary of 199 employees for 1 year (199*40000*12)(B)	..	₹ 9,55,20,000
Number of Transactions per year	..	2135158
Total Expenses (A+B)	..	₹ 11,93,20,000
Average amount spent for bill collection (119320000/2135158)	..	₹ 55.88

**AVERAGE GOVERNMENT EXPENDITURE FOR COLLECTION OF A BILL IN
FRIENDS CENTRES—2013-14**

C-DIT AMC	..	₹ 50,00,000
Imprest money (Average of 1 lakh for one centre)*14*12	..	₹ 1,68,00,000
Office Expenses	..	₹ 20,00,000
Total (A)	..	₹ 2,38,00,000
Total number of employees in 14 FRIENDS Centres	..	159
Average Salary of one employee in their dept.	..	₹ 40,000
Total Salary of 159 employees for 1 year (159*40000*12)(B)	..	₹ 7,63,20,000
Number of Transactions per year	..	2069126
Total (A+B)	..	₹ 10,01,20,000
Average amount spent for bill collection (100120000/2069126)	..	₹ 48.39